

Силабус до дисципліни «Соціальна робота з різними категоріями клієнтів»

Назва курсу	Соціальна робота з різними категоріями клієнтів
Веб-сайт для курсу	http://do.luguniv.edu.ua/
Мета й завдання курсу	<p>Мета навчальної дисципліни – надання студентам системи знань про специфіку проблем і потреб різних категорій клієнтів, про основні напрямки, форми й методи соціальної роботи з ними; формування умінь та навичок використання набутих знань у професійній практичній діяльності соціального працівника.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - надати знання про класифікацію типів клієнтів соціальної роботи на основі різних критеріїв; - скласти соціальний портрет основних категорій клієнтів соціальної роботи, проаналізувати специфіку їхніх проблем та потреб, умови життєдіяльності й фактори ризику; - ознайомити з нормативно-правовою базою соціального захисту різних категорій клієнтів, із законодавчими аспектами діяльності соціальних служб; - скласти цілісне уявлення про систему соціальної роботи з різними категоріями клієнтів: форми, методи, напрямки діяльності, перелік соціальних послуг, мережа соціальних служб та закладів, що здійснюють соціальний захист, надають соціальну підтримку й допомогу; - проаналізувати вітчизняний і закордонний досвід соціальної роботи з різними категоріями населення; - сформуванати уміння й навички практичної професійної діяльності соціального працівника з різними категоріями клієнтів.
Тривалість курсу	<p>Кількість кредитів – 6 Кількість тижнів – 15 (5 годин на тиждень) Кількість годин – 180 (36 лекцій, 36 практичних занять)</p>
Результати навчання	<p>У результаті вивчення дисципліни здобувач повинен:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінювати проблеми та потреби різних категорій клієнтів, визначати види соціальних послуг, яких вони потребують; - орієнтуватися у нормативно-правовій базі здійснення соціального захисту й надання допомоги і підтримки клієнтам соціальних служб; - аналізувати вітчизняний і зарубіжний досвід роботи з різними категоріями клієнтів державних і громадських соціальних служб, закладів, організацій; - розбиратися у формах, методах, напрямках, принципах соціальної роботи з різними категоріями клієнтів; - уміти застосовувати отриманні теоретичні знання у практичній професійній діяльності соціального працівника, планувати й організувати соціальну роботу з різними категоріями клієнтів, знаходити шляхи вирішення їхніх проблем; - дотримуватися етичних принципів і стандартів соціальної роботи щодо різних груп клієнтів.

<p>Тижневий розклад</p>	<p>1-й тиждень: лекція – 2 години, семінарське заняття – 2 години «Поняття клієнта соціальної роботи. Типологія категорій клієнтів».</p> <p>2-й тиждень: лекція – 2 години, семінарське заняття – 2 години «Сім'я як об'єкт соціальної роботи. Класифікація сімей»; лекція – 2 години «Соціальна робота з молодими сім'ями».</p> <p>3-й тиждень: семінарське заняття – 2 години «Соціальна робота з молодими сім'ями»; лекція – 2 години «Соціальна робота з неповними сім'ями».</p> <p>4-й тиждень: семінарське заняття – 2 години «Соціальна робота з неповними сім'ями»; лекція – 2 години, семінарське заняття – 2 години «Соціальна робота з багатодітними сім'ями».</p> <p>5-й тиждень: лекція – 2 години, семінарське заняття – 2 години «Соціальна робота з неблагополучними сім'ями».</p> <p>6-й тиждень: лекція – 2 години, семінарське заняття – 2 години «Соціальна робота з дітьми та молоддю з девіантною поведінкою»; лекція – 2 години «Соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування».</p> <p>7-й тиждень: семінарське заняття – 2 години «Соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування»; лекція – 2 години «Соціальна робота з «дітьми вулиці».</p> <p>8-й тиждень: семінарське заняття – 2 години «Соціальна робота з «дітьми вулиці»»; лекція – 2 години, семінарське заняття – 2 години «Соціальна робота з молоддю».</p> <p>9-й тиждень: лекція – 2 години, семінарське заняття – 2 години «Соціальний захист людей похилого віку».</p> <p>10-й тиждень: лекція – 2 години, семінарське заняття – 2 години «Соціальна робота з людьми з обмеженими можливостями»; лекція – 2 години «Соціальна робота з жінками».</p> <p>11-й тиждень: семінарське заняття – 2 години «Соціальна робота з жінками»; лекція – 2 години «Соціальна робота з мігрантами. Соціальний захист внутрішньо переміщених осіб».</p> <p>12-й тиждень: семінарське заняття – 2 години «Соціальна робота з мігрантами. Соціальний захист внутрішньо переміщених осіб»; лекція – 2 години, семінарське заняття – 2 години</p>
--------------------------------	--

	<p>«Соціальна робота з військовослужбовцями та їхніми сім'ями».</p> <p>13-й тиждень: лекція – 2 години, семінарське заняття – 2 години «Соціальна робота з особами з алкогольною та наркотичною залежністю».</p> <p>14-й тиждень: лекція – 2 години, семінарське заняття – 2 години «Соціальна робота з засудженими, що відбувають покарання в закладах пенітенціарної системи».</p> <p>15-й тиждень: лекція – 2 години, семінарське заняття – 2 години «Соціальна робота у сфері зайнятості населення».</p>
Теми	<p style="text-align: center;">Змістовий модуль 1.</p> <p>Тема 1. Поняття клієнта соціальної роботи. Типологія категорій клієнтів. Тема 2. Сім'я як об'єкт соціальної роботи. Класифікація сімей. Тема 3. Соціальна робота з молодими сім'ями. Тема 4. Соціальна робота з неповними сім'ями. Тема 5. Соціальна робота з багатодітними сім'ями. Тема 6. Соціальна робота з неблагополучними сім'ями. Тема 7. Соціальна робота з дітьми та молоддю з девіантною поведінкою. Тема 8. Соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Тема 9. Соціальна робота з «дітьми вулиці».</p> <p style="text-align: center;">Змістовий модуль 2.</p> <p>Тема 10. Соціальна робота з молоддю. Тема 11. Соціальний захист людей похилого віку. Тема 12. Соціальна робота з людьми з обмеженими можливостями. Тема 13. Соціальна робота з жінками. Тема 14. Соціальна робота з мігрантами. Соціальний захист внутрішньо переміщених осіб. Тема 15. Соціальна робота з військовослужбовцями та їхніми сім'ями. Тема 16. Соціальна робота з особами з алкогольною та наркотичною залежністю. Тема 17. Соціальна робота з засудженими, що відбувають покарання в закладах пенітенціарної системи. Тема 18. Соціальна робота у сфері зайнятості населення.</p>
Орієнтація (на кого розрахований курс)	Соціальна робота
Резюме викладача	Пономарьова Віра Миколаївна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри соціальної роботи, e-mail: veraknopa86@gmail.com
Інформація для підтримання зв'язку з викладачем	e-mail: veraknopa86@gmail.com +380502045935
Попередня підготовка	Вступ до спеціальності; Теорія соціальної роботи; Особистість у соціальній роботі

Як навчатися?	Студенти опрацьовують теоретичний матеріал лекцій; готуються до практичних занять, виконують завдання для самостійного опрацювання. Наприкінці курсу складають залік
Навчальні матеріали	<p style="text-align: center;">Базові</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Актуальні проблеми соціальної роботи: теорія і практика: колективна монографія / І. В. Албул, О. Д. Балдинюк, О. М. Бойко [та ін.]; за ред. Н. М. Коляди; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. Умань: Візаві, 2020. 244 с. 2. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка: схема, таблиці, коментарі : навч. пос. : рек. МОН України як навч. пос. для студ. ВНЗ. К.: Центр учбової літератури, 2009. 207 с. 3. Блащак Г. С., Вадзюк О. В., Горбоніс Т. В., Грицько Н. І., Довжук Б. С. Соціальна робота в Україні: теорія та практика. К.: УДЦССМ, 2001. 272 с. 4. Бойко О. М. Соціально-педагогічна робота з сім'ями вимушених переселенців. Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Вип. LXXXIV / Херсон. держ. ун-т; відп. ред. В. Л. Федяєва. Херсон: Гельветика, 2018. 239 с. 5. Єдина технологія обслуговування незайнятого населення в Центрах зайнятості України. К.: Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості, 2000. 300 с. 6. Комплексна допомога бездоглядним та безпритульним дітям: метод. посіб. / Безпалько О., Бурковська Л., Журавель Т. та ін.; [за ред. І. Д. Зверєвої, Ж. В. Петрочко]. К.: Вид. дім «Калита», 2010. 376 с. 7. Організація і технології соціальної роботи з дітьми вулиці / [за ред. А. Й. Капської]. К.: Інтернаціональний Союз. Ліга соціальних працівників України, 2003. 260 с. 8. Пономарьова В. М. Соціально-педагогічна підтримка дітей трудових мігрантів: системний підхід: монографія. Умань : Видавець і виготівник «Сочінський М. М.», 2019. 232 с. 9. Робота з клієнтами соціальних служб / Під ред. З. Г. Зайцева, Житомир: «Екосфера», 1994. 117 с. 10. Соціальна робота в Україні: теорія та практика: Посібник для підвищення кваліфікації психологів центрів соціальних служб для молоді. / За ред. А. Я. Ходорчук. К.: ДЦССМ, 2003. 264 с. 11. Соціальна робота з жінками : навчальний посібник / уклад.: А. І. Войтовська, О. О. Кравченко. Умань: Візаві, 2018. 229 с. 12. Соціальна робота з людьми з особливими потребами: Методичні матеріали для тренера / Під заг. ред. І. Д. Зверєвої. К.: Наук, світ, 2002. 55 с. 13. Соціальна робота з різними групами клієнтів : навчальний посібник / уклад.: Т. Д. Кочубей, О. М. Бойко. Умань : ФОП Жовтий О. В., 2016. 278 с.

	<p>14. Соціальна робота з різними категоріями клієнтів: Наук.-навч.-метод. посіб. для студ., магістрантів, асп. та спец. у галузі соц. роботи, соц. педагогіки / Авт.-уклад. С. Я. Харченко; Луган. держ. пед. ун-т ім. Тараса Шевченка. Луганськ: Альма-матер, 2003. 198 с.</p> <p>15. Соціальна робота (теорія і практика): Навч. посібник/ Тюття Л. Т., Іванова І. Б. К.:Ун-т "Україна", 2004. 408 с.</p> <p>Допоміжні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Братусь І. В. Форми і методи соціально-педагогічної роботи з юними матерями. Соціальна педагогіка: теорія та технологія: Підручник / За заг. ред. І. Д. Зверєвої. К.: Центр навчальної літератури, 2006. С. 225-236. 2. Зверєва І. Д. Соціальна підтримка безробітної молоді // Практична психологія і соціальна робота. 1998. №8. С.26-28. 3. Карпенко О. Г. Теорія і практика професійного становлення соціального працівника : навчальний посібник. К. : Видавничий дім «Слово», 2014. 192 с. 4. Протидія торгівлі людьми: навчально-методичний посібник / за ред. Т. Семигіної. К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 166 с. 5. Психологія сімейних взаємин : навч. посіб. / [М. С. Корольчук, П. П. Криворучко, В. І. Осьодло та ін.]. Київ: НікаЦентр, 2010. 296 с. 6. Семигіна Т. Типологізація моделей інвалідності та їх врахування при працевлаштуванні // Актуальні проблеми професійної самореалізації осіб з особливими потребами на ринку праці: зб. наук. праць. Київ: ІПК ДСЗУ, 2008. С. 70-75. 7. Шалаєва . Стратегії соціальної роботи з молодими жінками // Соціальна робота в Україні: теорія і практика. 2003. № 4. С.109–120. 8. Ярова Л. Система соціального захисту у країнах Центральної і Східної Європи // Український науковий журнал «Освіта регіону». № 1, 2012. С. 122. <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бібліографічний покажчик. Соціальна робота.URL: http://www.rada.gov.ua/library/bibliogr/soz-robotal.html 2. Bookap.info: психологічна бібліотека URL: http://bookap.info/ 3. Buklib.net: електронна бібліотека URL: http://buklib.net/ 4. Ebooktime.net: електронна бібліотека URL: http://ebooktime.net/ 5. Mirknig.com: електронна бібліотека URL: http://www.mirknig.com/
Необхідне устаткування	Комп'ютер/ноутбук, програмне забезпечення, Інтернет ресурси
Спільні / індивідуальні види навчальної діяльності	Лекція, практичні заняття, індивідуальна робота студентів (письмові творчі завдання, есе, доповідь, консультація), ілюстрації, схеми, презентації, аналіз проблемних питань,

	дискусії, самостійне опрацювання студентами навчального матеріалу
Оцінювання (онлайн / очно)	Аудиторно та заочно
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду діяльності)	Тестування (20%) Практичні заняття (80%)
Чат / сесії	Програма складається з 18 тем. Певні функції системи управління навчанням використовуються у якості засобів комунікації, для проведення занять та як навчальні завдання, зокрема використовуються творчі завдання, педагогічні ситуації. Для забезпечення цього процесу для здобувачів підготовлені різні матеріали: теоретичний матеріал до кожної теми, інтерактивні та проблемно-пошукові завдання, посилання на ресурси в мережі, презентації.
Форум / теми для обговорень і тривалість	Форум за необхідністю
Забезпечення виконання принципів академічної доброчесності	Курс розроблений з урахуванням положень «Кодексу академічної доброчесності національного агентства із забезпечення якості вищої освіти», який розглянуто та схвалено на засіданні Національного агентства, Протокол № 2 від 25 лютого 2019 року Окреслимо його основні складові: - Складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб. - Надавати для оцінювання лише результати власної роботи. - Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів. - Не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів. - Використання засобів ІКТ, створення власних навчальних е-ресурсів, видання наукової продукції має відбуватися з дотриманням вимог Закону України «Про авторське право і суміжні права»
Feedback курсу	Результати модульного тесту. Анонімне опитування